

Aan Gemeenteraad
Van Werkgroep Transitie Jeugdzorg
Onderwerp Bevindingen gesprekken werkgroep Transitie Jeugdzorg
Datum 27-02-2014
Afschrift aan

Geachte leden van de gemeenteraad,

Inleiding

Door de werkgroep transitie Jeugdzorg zijn de afgelopen periode gesprekken gevoerd met 11 mensen die betrokken zijn als cliënt en soms ook professioneel bij de Jeugdzorg.

De meeste van deze cliënten zijn betrokken bij cliëntenraden van instellingen die actief zijn in de Jeugdzorg. Met hen zijn zeer aangrijpende gesprekken gevoerd die een beeld geven van hoe de hulpverlening verloopt.

Door de keuze van de gesprekspartners moet een kleine opmerking bij de bevindingen gemaakt worden. Het gaat om mensen die uiteindelijk hun weg gevonden hebben. Het zijn ook mensen die te maken hebben met uiteindelijk geïndiceerde, vaak zwaardere problemen. Het beeld is dus niet volledig representatief voor alle mensen die gebruik maken van de Jeugdzorg of die eigenlijk voor Jeugdzorg in aanmerking komen.

Desalniettemin is de werkgroep van mening dat deze gesprekken een bron van inspiratie zijn voor het verder vormgeven van de transitie Jeugdzorg.

Door middel van deze notitie willen wij onze bevindingen met u delen. Leest u vooral ook de geanonimiseerde verslagen die als bijlage bij deze notitie zijn gevoegd. De gesprekken hebben op de leden van de werkgroep grote indruk gemaakt. Wij zijn van mening dat het goed is, wanneer u hier allen kennis van neemt.

De gesprekken hebben een vaste opbouw gehad en geven een beeld van de zoektocht naar hulp (intake en signalering), de ervaringen met de huidige hulpverlening en de eigen kracht van mensen. Tot slot is iedereen ook gevraagd wat welke adviezen zij hebben voor de gemeente als het gaat om de inrichting van de Jeugdzorg.

Intake en signalering

De problemen die aanleiding zijn voor de verleende Jeugdzorg zijn heel verschillend. Het gaat dan niet alleen om andere gezinssituaties en andere kinderen. Soms zijn mensen zelf op zoek naar hulp, soms worden mensen "gedwongen" om hulp te zoeken. Soms zijn er verschillen van inzicht tussen de beide ouders.

De meeste gesprekspartners schetsen wél algemeen een beeld dat de weg naar hulp vaak lang duurt. Steeds opnieuw moet het verhaal verteld worden. Mensen voelen zich daardoor soms niet serieus genomen.

Door de aard waarop de hulpverlening nu geschiedt geven de meeste gesprekspartners aan dat er geen snelle hulp is bij acute problemen.

Hulpverlening

Veel gesprekspartners geven aan dat na een zoektocht ergens geschikte hulp is gevonden. De meeste gesprekspartners kunnen over veel verschillende ervaringen vertellen. Geconstateerd wordt dat hulpverleners verschillende aanpak hebben. Ook bij de hulpverleners hebben zij vaak te maken met verschillende contactpersonen.

Door één gesprekspartner werd er op gewezen dat voor haar kind, in verband met de problematiek van dat kind, de klik met de hulpverlener ook belangrijk is. Het vinden van geschikte hulp is daarom ook maatwerk.

Algemeen wordt het door de hulpzoekers ervaren dat het kind niet voorop staat. Veel werkwijzen zijn verkokerd, wat door financieringsstromen versterkt wordt.

Vaak is ook sprake van meerdere problemen in een gezin. Eén gesprekspartner verwoorde de problemen die hulpvragers dan tegenkomen als volgt: "Verschillende hulpverleners zijn bezig met een deel van het totale probleem. Sommige hulpverleners kennen zelfs een overlap in hun aanpak. Niemand voelt zich echter "eigenaar" van de volledige hulpvraag in een gezin."

Eigen kracht

Een algemeen beeld in deze gesprekken is dat de ouders hun belangrijkste eigen kracht hebben gezien in het zelf de weg weten te vinden in de zoektocht naar passende hulp. De eigen vasthoudendheid om hulp te krijgen. Over de andere mogelijkheden om in het eigen netwerk ondersteuning te vinden wordt genuanceerd gedacht. Lang niet iedereen heeft een netwerk dat ook echt hulp en ondersteuning kan bieden.

Adviezen

In de gesprekken worden de volgende adviezen meegegeven:

- Het kind moet in de te kiezen aanpak meer centraal staan, niet de hulpverlenende organisatie. Daardoor moet er sneller goede passende worden geboden. Nu is de zoektocht naar hulp vaak erg lang.
- Maak de kanteling van aanbod- naar vraaggericht werken.
- Als ouders hulp vragen, dan is de nood al hoog. Het is dus van belang om dan snel resultaten te leveren. Een voorstel is o.a. om meteen te beginnen met hulpverlening en dan gaande weg te finetunen. Hulpverleners moeten soms ook buiten de kaders durven denken en handelen.
- Let op de doelgroep 18+. Als eenmaal de geschikte hulp is gevonden, moet deze niet ineens ophouden omdat het kind 18 wordt.
- Voor 't Loket / de frontlijn wordt het advies meegegeven om niet meteen conclusies te trekken. Een integrale vraaganalyse is heel belangrijk. Een goede intake is cruciaal voor de aanpak. Maar ook wordt geconstateerd dat er erg veel van deze medewerkers gevraagd wordt.
- Bij ingewikkeldere problemen zou er een "gezinscoach" moeten zijn die a) kan verwijzen naar de juiste zorg, b) de integraliteit van de zorg kan bewaken en c) de regie over de zorg voert.
- Aandacht wordt gevraagd voor de toegang via de huisarts. Een doorontwikkeling van de huisartsenpraktijk is nodig, omdat de huisarts hiermee meer een soort sociaal geneeskundige wordt.
- Het is belangrijk om mensen die met problematiek rondom kinderen in aanraking komen samen te brengen. Heb daarbij aandacht voor de nulde lijn (vrijwilligersorganisaties).
- Specialistische zorg blijft nodig, maar zorg voor een goede coördinatie.
- Gewezen is op verschillende pilots en andere projecten. (O.a. Family Justice Center en de pilot Connect in Gilze en Rijen). Het is goed wanneer de gemeente zich door goede voorbeelden laat inspireren.
- Doe ook aan preventie. Opvoedingsondersteuning wordt daarbij als suggestie gegeven.
- Vergeet de cliëntenparticipatie niet!
- Bij de transitie is het belangrijk te zorgen dat er geen wisseling is van hulpverlener of voogd komt.